

Keď tedy obžalovaný, ako je zistené, počas prehliadky daňovej knižky B. finančným orgánom spolu s inými snažil sa tohoto obkľúčiť, pri čom všetci kričali a obžalovaný sa snažil dostať tiež blízko k nemu, treba v jeho konaní, keďže finančný orgán následkom tohoto chovania obžalovaného a jeho spoločníkov bol nútený od ďalšieho prehliadania upustiť, shľadať také hrozivé chovanie, tedy nebezpečnú hrozbu, akú má na mysli ustanovenie § 4 zák. čl. XL:1914, bez ohľadu na to, či poškodený pri hrozivom chovaní obžalovaného a ostatných zúčastnených rozumel slovám obžalovaného A. alebo nie.

Mýlil sa preto vrchný súd, keď čin obžalovaného za daných okolností nepokladal za nebezpečnú hrozbu prekážajúcu v úradnom úkone.

Pochybil však odvolací súd i v tom, keď dovodil, že úradný úkon finančného orgánu bol skončený už tým, že tento upustil od prehliadnutia daňovej knižky, a že hádzaním kamenia po ňom vtedy, keď ustupoval pred obžalovaným a jeho spoločníkmi, bolo mu vyhrázané už po výkone jeho povolania.

Niet pochyby o tom, že rešpicient finančnej stráže N. bol v kritický čas stále v službe, konajúc služebnú pochôdzku v celnom úseku medzi obcami S. a K., predpísanú mu služebným rozkazom a už ako takéhoto treba ho považovať za úradný orgán a i prekážanie mu v konaní tejto služby, i bez ohľadu na to, či mu bolo prekážané i v ďalšom jeho úradnom konaní (v kontrolovaní daňovej knižky alebo vína) spôsobom, ako to učinil obžalovaný (hodenie po ňom kameňom), vyčerpáva skutkovú podstatu trestného činu podľa § 4, odst. 2 a § 6, odst. 2 zák. čl. XL:1914.

Ostatne však, ako je zistené, finančný orgán upustil následkom výhrožného chovania obžalovaného a iných spoločníkov nielen od prehliadky daňovej knižky, ale i vína vezeného na voze, ustupoval pred obžalovaným a vystrelil na poplach i preto, aby privolal na pomoc druhého dozorcú, z čoho je zrejmé, že mienil v prehliadke i ďalej pokračovať, a hodenie kameňom po ňom obžalovaným stalo sa teda nie po skončení jeho úradného výkonu, ale za tohoto výkonu pri jeho nútenom prerušení.

Mýlil sa preto odvolací súd, keď kvalifikoval čin obžalovaného A. len ako prestupok urážky podľa § 1 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. a z dôvodu premlčania sprostil ho obžaloby a tak spôsobil zmätok podľa § 385, čís. 1 c) tr. p.

Bolo preto vyhovené zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu, založenej na dôvode zmätku podľa § 385, čís. 1 a) — správne 1 c) — tr. p., sprostujúci rozsudok odvolacieho súdu bol zrušený a obžalovaný bol uznaný vinným trestným činom, kvalifikovaným za zločin násillia proti orgánu vrchnosti podľa § 4, odst. 2 a § 6, odst. 2 zák. čl. XL:1914.

Čís. 6256.

Přestupek podle § 6, odst. 2 zákona čís. 7/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky čís. 141/1934 Sb. z. a n. je delikt zákazový, který je spáchán již přestoupením normy bez ohledu na záměr pachatelův; zvláštního obmyslu netřeba.

Byl-li tento přestupek spáchán přestoupením zákazu daného § 2, čís. 1 vlád. nař. čís. 189/1924 Sb. z. a n., jde o delikt trvací.

Propadnutí ve smyslu § 9 zákona čís. 7/1924 Sb. z. a n. ve znění zákona čís. 183/1936 Sb. z. a n. je trestem fakultativním.

(Rozh. ze dne 21. září 1938, Zm I 319/38.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl — pokud směřovala proti výroku o vině — zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 200, 201, písm. d) tr. z. a přestupkem podle § 6, odst. 2 zák. čís. 7/1924 Sb. z. a n. a § 2, čís. 1 vl. nař. 189/1924 Sb. z. a n., a pokud jím bylo podle § 9 zák. čís. 7/1924 ve znění čl. 4 zák. čís. 121/1932 Sb. z. a n. vysloveno, že částka 26.600 Kč propadá ve prospěch státu; naproti tomu vyhověl nejvyšší soud odvolání z výroku o propadnutí částky 26.600 Kč ve prospěch státu a výrok ten a důsledkem toho i výrok, že se i výkon výroku o propadnutí částky 26.600 Kč podle § 5, odst. 2 zák. o podm. ods. odkládá podmínečně na dobu tří roků, zrušil.

Z d ů v o d ů:

Co do přestupku podle § 6, odst. 2 zák. z 14. prosince 1923, čís. 7 Sb. z. a n. z r. 1924, vytýká stížnost především číselným uplatňováním zmatků podle čís. 5, 9, 10 § 281 tr. ř. právní pochybení při posouzení subjektivní stránky. Věcně je doličován v tomto bodě pouze zmatek podle čís. 9 a), nikoli též další uvedené zmatky, zvláště není proveden důvod podle čís. 10 a stěžovatel jej cituje zřejmě omylem, neboť se nedomáhá podřadění skutku pod jiné ustanovení trestního zákona.

Stížnost uplatňuje právní náhled, že se vyžaduje k naplnění subjektivní skutkové podstaty souzeného přestupku, aby se úmysl pachatelův nesl k rušení oběhu zákonných platidel shromažďováním peněz, a vytýká, že rozsudek nezjistil skutečnosti opodstatňující tento úmysl, vycházejí z mylného právního náhledu. S tímto výkladem souzené skutkové podstaty nelze souhlasiti.

Podle ustanovení § 6, odst. 2 zák. čís. 7/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky čís. 141/1934 Sb. z. a n. dopouští se přestupku, kdo jedná úmyslně proti nařízením, vydaným vládou k ochraně nerušeného oběhu zákonných platidel. Takovým nařízením je mimo jiné nařízení z 29. srpna 1924, čís. 189 Sb. z. a n., které obsahuje v § 2 zákazy, zvláště také zákaz zadržovati nebo uschovávat peníze měny československé pro drobný obchod nezbytné, jmenovitě mince kovové. Z jasného znění zákona plyne, že se ke skutkové podstatě vyžaduje jen úmyslnost zakázaného jednání. Stačí tudíž, že si pachatel představil a chtěl hospodářskou potřebou neodůvodněné zadržování nebo uschovávání peněz československé měny, že směr jeho vůle cílil k tomuto thesaurování peněz, k jehož zabránění směřuje zákaz, o který jde. V jakém dalším úmyslu nebo za jakým konečným cílem pachatel zadržuje peníze, na tom nesejde a jde

tu o právně bezvýznamnou pohnutku činu. Jde o delikt zákazový, jenž je spáchán již přestoupením normy bez ohledu na záměr pachatelův. Požadavek zvláštního obmyslu, přiváděného k platnosti stížností, zákon nevyslovuje v ustanovení, o které jde — tak jako na př. činí v odstavci 3. § 1 (v § 1, odst. 3 žádá alespoň možnost poznání) — a nepatří proto ke skutkové podstatě. Nelze tudíž důvodně vytýkati rozsudku právní omyl. Že při uvedeném správném výkladu zákona je subjektivní skutková podstata souzeného činu zjištěným jednáním obžalovaného naplněna, stížnost nepopírá.

Další výtkou stížnosti je namítáno promlčení přestupku podle § 6, odst. 2 zák. čís. 7/1924 Sb. z. a n. Uplatňován je tak věcně zmatek podle čís. 9 b) § 281 tr. ř. Stěžovatel tvrdí, že uplynula promlčecí lhůta, která je podle § 12 cit. zák. jednorozční, poněvadž prý skutek byl dokonán již v r. 1935, kdy již měl obžalovaný všechny peníze uschovány, a poněvadž nejde o delikt trvací. V prvním ohledu není provedena výtka po zákonu, neboť stěžovatel uplatňuje uplynutí promlčecí lhůty na podkladě skutečnosti, kterou rozsudek nezjistil a o které je teprve ve stížnosti nabízen důkaz výsledkem manželky obžalovaného, kterýžto návrh je stejně jako tvrzení samo novotou nepřípustnou ve zrušovacím řízení (§ 288, odst. 2 tr. ř.). Trestný čin, o který jde, je pak, jak nutno dovoditi už ze znění zákona — »uschovávání, zadržování« — deliktem trvacím, takže trestná činnost trvala až do 7. března 1937. Za tohoto stavu není třeba ani ještě poukazovati k ustanovení § 531, písm. c) tr. z. vzhledem k současnému odsouzení obžalovaného pro zločin podvodu. Nemůže se tudíž ani tato výtka setkati s úspěchem.

Dále vytýká stížnost, dovolávajíc se číselně důvodů zmatečnosti podle čís. 5, 9, 10, 11 § 281 tr. ř., že rozsudek neprávem vyslovil propadnutí částky 26.600 Kč, maje mylně za to, že tento trest jest obligatorní, zvláště pak, že nesměl vysloviti též propadnutí bankovek v úhrnné částce 6.925 Kč, neboť v jejich zadržování prý není dána skutková podstata souzeného přestupku. Námitka posléze uvedená poukazuje k uplatnění důvodu zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. spatřovaného v tom, že rozsudek neprávem shledal skutkovou podstatu souzeného přestupku též v uschovávání bankovek, které byly u obžalovaného zabaveny. Výtka tato není vůbec blíže provedena a není se jí ani třeba věcně obírat, poněvadž se jí stěžovatel nemůže domoci rozhodnutí pro sebe příznivějšího, když skutková podstata je dána již uschováváním drobných kovových mincí v částce 19.675 Kč, a výrok o propadnutí jako celek byl ku prospěchu obžalovaného zrušen, jak ještě bude uvedeno.

Jak proti vyslovení, že propadá částka nalezená u něho v bankovkách, tak i proti výroku, jímž soud uznal na propadnutí vůbec, brojí obžalovaný i odvoláním. Namítá, že soud mylně považoval vedlejší trest propadnutí za obligatorní, a uplatňuje, že předpoklady pro uznání na tento trest nejsou dány. Nalézací soud uznal na propadnutí částky 26.600 Kč podle § 9 zák. čís. 7/1924 ve znění čl. IV. zák. čís. 124/1934 Sb. z. a n., maje patrně na zřeteli článek IV. zák. čís. 121/1932 Sb. z. a n. Podle cit. zákonných míst bylo ovšem propadnutí obligatorním vedlejším

trestem, za jaký je též považoval prvý soud. Než uvedený předpis byl změněn čl. IV. zák. z 27. června 1936, čís. 183 Sb. z. a n. tak, že propadnutí je nyní a bylo v době vyhlášení rozsudku trestem pouze fakultativním («může býti vysloveno»). Prvý soud tudíž nebyl nucen, jak se domníval, vysloviti propadnutí, ale nebyla mu citovaným zákonem posléze uvedeným odňata moc trest tento vysloviti, kdyby pro to shledal předpoklady, jichž stanovení ponechal zákonodárce úplně volnému uvážení soudcovskému. Napadán je tedy výrok, který je podle platného zákona předmětem arbitrárních úvah soudcovských a je proto rozhodnutí o uplatněných opravných prostředcích obžalovaného jako o odvolání. Zmateční stížnost obžalovaného, čelící výroku o propadnutí částky 26.600 Kč, bylo proto odkázati na rozhodnutí o odvolání z téhož výroku, jinak bylo tuto zmateční stížnost zamítnouti jako bezdůvodnou podle § 5, odst. 2 zák. čís. 3/1878 ř. z. a zák. čís. 56/1935 Sb. z. a n. již v sedění neveřejném.

Odvolání obžalovaného z výroku o propadnutí částky 26.600 Kč bylo shledáno důvodným. Jak již zmíněno, není trest propadnutí, stanovený v § 9 zák. čís. 7/1924 Sb. z. a n. ve znění zák. čís. 183/1936 Sb. z. a n., trestem obligatorním, nýbrž pouze fakultativním. Prvý soud uvádí sám, že obžalovaný spáchal souzený přestupek alespoň z části také následkem svého podivínství. Obžalovaný byl zachovalý a jde zejména o prvé přestoupení zákona čís. 7/1924 Sb. z. a n. Uváží-li se dále, že obžalovaný je 62 let stár, nezaměstnaný, že peníze byly, jak rozsudek rovněž uvádí, jeho úsporami pro stáří, je trest propadnutí neodůvodněný. Bylo proto vyhověti odvolání obžalovaného a usnésti se, jak uvedeno ve výroku.

Čís. 6257.

S hľadiska prečinu násillia proti orgánu vrchnosti (§ 4 zák. čl. XL:1914), spáchaného tak, že pachateľ nútil úradný orgán k nejakému opatreniu, stačí, keď vynucované opatrenie súvisí s výkonom povolania napadnutého orgánu.

(Rozh. zo dňa 22. septembra 1938, Zm III 313/38.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti A., obžalovanému zo zločinu podľa § 4, odst. 2 a § 6, odst. 2 zák. čl. XL:1914, vyhovel zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu, založenej na dôvode zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 b) tr. p., rozsudok vrchného súdu z tohoto dôvodu zmätočnosti zrušil vo výroku o kvalifikácii a kvalifikoval čin obžalovaného ako zločin násillia proti orgánu vrchnosti podľa § 4, odst. 2 a § 6, odst. 2 zák. čl. XL:1914.

Z d ô v o d o v:

Neľze odopreť oprávnenie zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu.

Odvolací súd zistil, že M., sprisahany hájnik pre obec K., dňa 25. mája 1937 okolo obeda pristihol v obvode svojej príslušnosti manželku